

Братя Грим

Духът в бутилката

Имало едно време един беден дървар, който работел от сутрин до вечер. Когато най-сетне спестил малко пари, казал на сина си:

– Ти си едничкото ми чедо, затова ще ти дам спестените си пари, за да се изучиш. Ако се изучиш добре, ще можеш да ме храниш, когато остарея.

Момчето отишло в едно училище и било тъй прилежно, че всички учители го хвалели. Но след една-две години парите се свършили, и то било принудено да се върне вкъщи.

– Уви – казал натъжен баща му, – не мога да ти дам нищо повече.

– Не се тревожи, татко – отговорило момчето, – все някак ще се оправим.

Тогава бащата решил да отиде отново в гората да сече дърва. Синът му казал:

– Ще дойда с теб да ти помогна.

– Не, синко – казал бащата, – ще ти бъде трудно, не си свикнал да вършиш тежка работа, пък и имам само една брадва. Нямам пари да купя още една.

– Отиди при съседа – предложило момчето – и вземи неговата на заем, докато спечеля пари за още една брадва.

Бащата се съгласил, взел брадвата на съседа и на другата сутрин отишъл със сина си в гората. Момчето било пъргаво и сръчно и свършило много работа. По пладне бащата казал:

– Хайде малко да отдохнем и да хапнем, после работата ни ще тръгне по-леко.

Синът взел своето парче хляб и казал:

– Ти си почини, татко, аз не съм уморен. Ще се поразходя из гората и ще потърся птичи гнезда.

– Не ставай глупав! – извикал бащата. – Ще скиташ из гората, ще се измориш и после няма да мажеш да се помръднеш.

Ала момчето не го послушало и тръгнало из гората. Изяло си хляба и започнало да гледа дали има гнезда в клоните на дърветата. Така стигнало до един огромен дъб, огледало го и си казало: „Все някоя птица е свила гнездо тук“. Изведнъж му се сторило, че чува някакъв глас. Ослушало се и наистина доловило глух вик:

– Пусни ме, пусни ме!

Огледало се наоколо, но нищо не открило, а гласът сякаш идвал от недрата на земята. Тогава момчето извикало:

– Къде си?

– Отдолу, между корените на дървото. Пусни ме, пусни ме!

Момъкът започнал да разравя пръстта и накрая в една малка дупка между корените на дъба открил бутилка. Вдигнал я, обърнал я към светлината и видял в нея нещо живо, което много приличало на жаба и подскачало насам-натам. Извадил запушалката и от бутилката веднага изскочил дух, който започнал да расте и растял така бързо, че за миг пред момчето застанал огромен великан.

– Знаеш ли какво заслужаваш за това, че ме пусна? – викнал великанът със страшен глас.

– Не – отговорило момчето без никакъв страх. – Не зная.

– Тогава ще ти кажа – извикал пак великанът. – Ще ти откъсна главата!

– Ако ми беше казал по-рано – отговорило момчето, – щях да те оставя в бутилката. Но няма да ти позволя да ми откъснеш главата. Първо трябва да попитаме някой друг.

– Никого няма да питаме! – креснал духът. – Ще си получиш наградата. Да не мислиш, че случайно бях затворен толкова време в бутилката. Не, затвориха ме за наказание, а на този, който ме пусне навън, трябва да откъсна главата.

– Не бързай толкова – казало момчето. – Тази работа не става толкова бързо. Най-напред трябва да се убедя, че ти си истинският дух и че точно ти беше преди малко в бутилката. Ако успееш да влезеш пак вътре, ще повярвам, че си бил ти, и тогава можеш да правиш с мен каквото искаш.

Духът казал надменно:

– Това никак не е трудно за мен!

Започнал да се смаява и лесно се проврял през гърлото на бутилката. Щом влязъл вътре, момчето веднага сложило запушалката и хвърлило бутилката на старото ѝ място между корените на дъба. Така успяло да измами духа и решило да се върне при баща си, но духът започнал отново да вика:

– О, пусни ме, пусни ме!

– Не – отговорило момчето, – втори път няма да те пусна.

– Ако ме освободиш – извикал духът, – ще ти дам такова богатство, че ще живееш в охолство до края на живота си.

– Не – отговорило момчето, – страх ме е, че ще ме измамиш.

– Не само че няма да ти сторя зло – казал духът, – но и ще те възнаградя богато.

„Ще го пусна – помислил си момъкът. – Може и да удържи на думата си.“ Извадил запушалката, духът изкочил от бутилката и за миг се

превърнал в огромен великан. После подал на момчето една ивица платно и казал:

– Ако докоснеш с единия край на платното рана, веднага ще заздравее, а ако с другия край докоснеш стомана или желязо, те ще се превърнат в сребро.

– Първо трябва да опитам – казало момчето.

Отишло до едно дърво, цепнало кората му с брадвата, а след това я докоснало с единия край на платното. Тя веднага се затворила и раненото място заздравяло.

– Всичко е наред – казал духът. – Сега можем да се разделим.

Момчето му благодарило и се върнало при баща си.

– Къде беше досега? – попитал го баща му. – Защо забрави, че имаме работа? Знаех си от самото начало, че нищо няма да свършиш.

– Не се сърди, татко, ще наваксам изгубеното време!

– Ще го наваксам! – казал сърдито бащата. – Засрами се!

– Гледай, татко! Ще отсека с един удар това дърво.

Извадил платнената ивица, потъркал брадвата с нея и замахнал силно срещу дървото. Но тъй като желязото се било превърнало в сребро, острието се огънало.

– Ех, татко, виж каква лоша брадва си ми дал! Веднага се изкриви!

Бащата се изплашил и казал:

– Какво направи? Сега ще трябва да платя брадвата, а нямам пукната пара!

– Не се сърди, аз ще платя брадвата – казало момчето.

– Глупак! – извикал бащата. – С какво ще я платиш? Нямах други пари освен тези, които ти дадох аз.

След малко момчето казало:

– Не мога повече да работя, татко, хайде да се прибираме.

– Как не! – отговорил бащата. – Да не мислиш, че и аз ще скръстя ръце като теб? Аз ще работя, а ти си отивай.

– Не познавам пътя – казало момчето, – хайде, тръгни и ти с мен.

Гневът на бащата преминал и той се съгласил. По пътя казал на сина си:

– Върви да продадеш изкривената брадва, все ще вземеш някоя пара за нея. Останалото ще спечеля аз, за да я платим на съседа.

Момчето взело брадвата и я занесло в града при един златар. Той я разгледал и казал:

– Струва четиристотин талера, но в момента нямам толкова пари.

– Ще ми дадеш остатъка по-късно – казало момчето и се върнало

вкъщи.

– Татко, сега вече имам пари. Отиди при съседа и го попитай колко иска за брадвата.

– Попитах го вече – отвърнал бащата. – Иска един талер и шест гроша.

– Дай му тогава два талера и дванадесет гроша.

После дало на баща си сто талера и казало:

– Пари никога няма да ти липсват. Затова живеј спокойно и по-нашироко.

– Гледай ти! – извикал бащата. – Откъде намери това богатство?

Тогава момъкът разказал какво се било случило в гората и как, като се осланял на щастието си, се сдобил с много пари. С останалите талери той продължил учението си, а тъй като с платнената ивица лекувал всякакви рани, станал най-прочутия доктор в целия свят.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Der Geist im Glas

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2497>]